

Г. В. Піскурська,

О. В. Попова

МОНІТОРИНГ ЯКОСТІ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ З АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ УЧНІВ — ЧЛЕНІВ МАН

Анотація. Статтю присвячено актуальній проблемі організації науково-дослідної роботи з обдарованою молоддю в системі МАН України. Наголошено, що робота над філологічним дослідженням має важливе пізнавальне значення, оскільки учні розширюють власні уявлення про різні явища, пізнають себе та навколишній світ через мову й слово. Мета статті полягає у проведенні оцінювання якості робіт учасників Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів — членів Малої академії наук України 2022–2024 рр. у секції «Англійська мова та англомовна література». Під час моніторингу було виконано три завдання: проаналізовано сучасні тенденції щодо вибору тем учнівських досліджень, визначено головні недоліки й типові помилки в написанні дослідницьких робіт, представлених на I і II етапах Конкурсу, надано рекомендації щодо підвищення якості робіт. Виявлено, що найбільш популярними серед учасників III етапу Конкурсу були дослідження з дискурсології, семантики і перекладознавства, недостатньо дослідженими залишились теми, пов'язані з гендерною лінгвістикою, літературознавством, фразеологією. Встановлено, що формулювання теми, мети і завдань — це найбільш складні етапи виконання роботи для учнів. Поширеними є помилки, пов'язані з занадто широким формулюванням теми або мети, розбиттям мети на підпункти, порушенням логіки постановки завдань. Практичною компонентою статті є рекомендації щодо усунення недоліків під час підготовки учнівської науково-дослідницької роботи. Наведено ресурси для пошуку актуальних тем та виявлення сучасних трендів у лінгвістичних дослідженнях, запропоновано мовні конструкції для формулювання мети, описано основні типи завдань і правила їх постановки. Акцентовано на необхідності взаємодії загальноосвітнього закладу, МАН України та ЗВО як обов'язкової умові, що стимулюватиме розвиток дослідницьких умінь обдарованої дитини та забезпечить високий рівень виконання пошуково-дослідницької роботи.

Ключові слова: Мала академія наук, науково-дослідницька робота, тема, мета, завдання.

Актуальність проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими практичними завданнями. Мала академія наук України (МАН) функціонує як структура, спрямована на виявлення та підтримку обдарованих учнів, залучення їх до пізнавальної, дослідницької та наукової діяльності, стимулювання творчого розвитку й реалізацію індивідуального потенціалу.

Особливість наукової роботи в МАН полягає в її навчальному характері. Це означає, що така

позашкільна діяльність орієнтована на виявлення школярів із науковими здібностями, розвиток у них дослідницького мислення, формування активної особистісної позиції, а також набуття практичних навичок пошукової роботи. Важливою метою досліджень у МАН є самостійне отримання знань, які мають особистісну значущість і є новими для учнів.

Під час наукових пошуків школярі не лише розширюють власні уявлення про різні явища, а й пізнають себе та навколишній світ через мову й слово. Це, у свою чергу, узгоджується

із завданнями навчальних курсів англійської мови та світової літератури у загальноосвітній школі. Дослідження у філологічному напрямі має важливе пізнавальне значення.

Виконання науково-дослідницьких робіт у галузі філології допомагає учням розвивати навички свідомого читання, аналізу та інтерпретації наукових, художніх і публіцистичних текстів, створення власних дослідницьких праць. Це сприяє успішному творчому пошуку, проведеному з урахуванням гуманістичних цінностей.

Аналіз попередніх досліджень і публікацій.

Проблема організації науково-дослідної роботи є багатогранною. Так, дослідження В. Мацюка спрямоване на визначення сутності дослідницької компетентності учнів, яка охоплює особистісні риси школярів та їхню усвідомлену готовність і здатність самостійно опановувати і отримувати системи нових знань [1]. Також колективом авторів розроблено логіко-стратегічну модель науково-дослідницької діяльності учнів, яка передбачає розвиток методологічної культури учнів за допомогою освітнього простору МАН України [2].

Популяризації наукової діяльності юних дослідників шляхом створення електронного журналу для учнівської молоді МАН України присвячено працю С. Бабійчук, О. Ковальнової, А. Кочарян, О. Казакової [3]. Автори вважають, що це суттєво підвищить рівень публікаційної діяльності вихованців МАН, їх соціальний статус і забезпечить створення та подальше наповнення е-портфоліо майбутнього науковця [4].

Важливу увагу приділено проблемі винайдення інноваційних освітніх методик у системі МАН, розгляду критеріїв оцінювання інноваційності та етапам процесу розроблення інноваційних освітніх методик [5].

Низкою авторів досліджено педагогічні умови формування дослідницької компетентності та її складових, а саме використання електронних ресурсів під час навчання [6], створення у навчальному закладі цілісної системи відбору, діагностики та навчання обдарованих учнів, залучення учнів старшої школи до науково-дослідницької роботи у Малій академії наук [7], запровадження дослідницьких методів у навчально-виховний процес для розвитку творчих здібностей, активності та самостійності школярів [8; 9].

У результаті аналізу досвіду роботи секції МАН з української мови Н. Гальоною та І. Дудко

розроблено навчально-методичний посібник, у якому розкрито основи мовознавчої творчості в МАН, комплексно охарактеризовано процес виконання учнівського мовознавчого дослідження [10]. О. Приходько проведено моніторинг якості та визначено головні недоліки й типові помилки у написанні науково-дослідницьких робіт відділення «Літературознавство, фольклористика та мистецтвознавство» на матеріалі робіт переможців III етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів — членів МАН України [11].

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Попри наявність досліджень, присвячених різним аспектам функціонування МАН України, досі лишаються невивченими питання глибшого аналізу та поширення кращого досвіду освітян і науковців щодо підготовки обдарованих учнів у системі МАН. На сучасному етапі актуальною є потреба в моніторингових дослідженнях, що давали б змогу оцінити науковий рівень, здійснити системний аналіз якості захищених учнівських робіт на селективних етапах Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів — членів МАН України (Конкурс), а також надати практичні рекомендації щодо методики організації та написання учнівських науково-дослідницьких робіт.

Метою статті є аналіз якості науково-дослідницьких робіт учнів — членів МАН філологічного напрямку, зокрема в секції «Англійська мова та англомовна література» відділення «Філологія». Джерельною базою дослідження стали учнівські роботи учасників III етапу Конкурсу 2022–2024 рр. у секції «Англійська мова та англомовна література», і, крім того, роботи, виконані на базі територіального відділення Донецької Малої академії наук.

Виклад основного матеріалу. Поняття «моніторинг якості» на інституційному рівні трактується у двох аспектах: як система збору, обробки, збереження та поширення інформації, а також як метод отримання даних у процесі наукового дослідження [11, с. 46]. У цій статті, використовуючи поняття «моніторинг якості», ми спиратимемося саме на друге значення.

Першим завданням моніторингу було проаналізувати тенденції щодо вибору теми науково-дослідницької роботи переможцями III етапу Конкурсу 2024 р. в секції «Англійська мова та англомовна література».

Науково-дослідницькі роботи учнів — членів МАН, представлені до участі на III етапі Конкурсу за останні три роки, демонструють позитивну динаміку щодо підвищення якості виконаних досліджень, особливо в аспектах актуальності, перспективності, наукової новизни та самостійності.

Важливим етапом наукового пошуку є формулювання теми, оскільки від цього залежить успіх усієї роботи. Учні самостійно обирають тему науково-дослідницької роботи з урахуванням своїх наукових прагнень та інтересів, узгоджують її з науковим керівником. Тематика науково-дослідницьких робіт не обмежується. При цьому слід зважати на актуальність теми, наявність джерел і можливості їх використання, ступінь висвітлення цієї проблеми в літературі [10].

Однак більшості школярів цей вибір зробити самостійно непросто. У такому разі й проявляється найважливіша роль керівника роботи. Під час вибору теми необхідно врахувати не тільки інтереси школяра, а й актуальність цієї тематики, а також перспективність просування роботи під час захисту.

Тематика робіт, поданих на захист на III етапі Конкурсу в 2024 р., охоплює широкий спектр сучасних досліджень у лінгвістиці (лексикологія, фразеологія, дискурсологія, перекладознавство, соціолінгвістика, прагматика) та літературознавстві (стилістика, фольклористика). Переважна більшість досліджень має міждисциплінарний характер, наприклад, роботи переможців

«Лінгвальні й позалінгвальні засоби маніпулятивного впливу в англомовному масмедійному просторі (на матеріалі твітів Ілона Маска за 2023 рік)» та «Медійний образ України в американських новинних виданнях», виконані у царині дискурсології на перетині з когнітивною лінгвістикою, психолінгвістикою та соціолінгвістикою.

У результаті аналізу тематики досліджень, поданих на захист на III етапі Конкурсу в 2024 р., виявлено розподіл тем за напрямками, представлений на рис. 1. Явною є диспропорція поділу напрямів і ухил у бік дискурсології, яка пов'язана з пізнанням, осмисленням і презентацією світу мовця та усвідомленням мовної картини світу мовця адресатом, що свідчить про підвищення інтересу до цієї тематики у школярів та їхніх наукових керівників. Досить багато наукових пошуків пов'язано з такими актуальними питаннями лексикології, як утворення неологізмів, уживання воєнної термінології. Також для учнів становлять інтерес перекладознавчі розвідки на перетині зі стилістикою або лінгвокультурологією, наприклад, редагування перекладу на англійську мову воєнних промов В. Зеленського, особливості перекладу англомовних рекламних слоганів, анімаційних фільмів тощо.

Не порушеними взагалі виявились такі напрями лінгвістики, як морфологія, синтаксис. Певна кількість робіт представлена з гендерної лінгвістики, фразеології, літературознавства, однак з огляду на те, що ці напрями мають вкрай

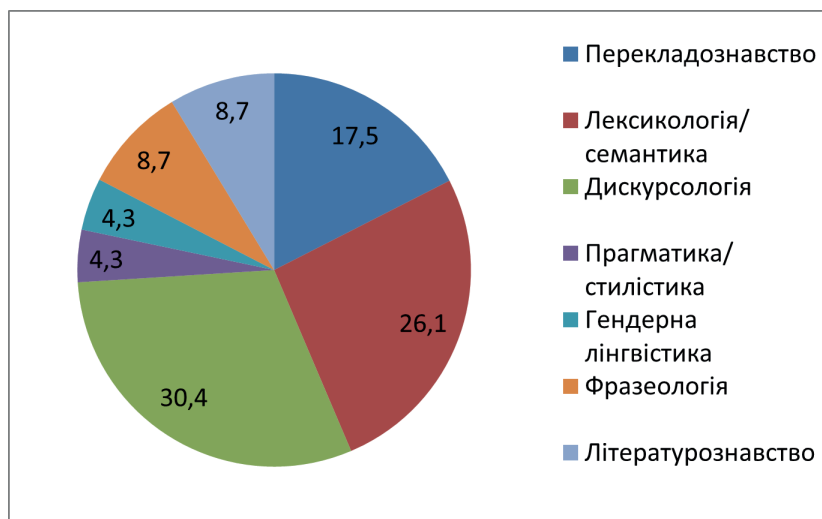

Рис. 1. Розподіл тем за напрямками досліджень у секції «Англійська мова та англомовна література» на III етапі Конкурсу в 2024 р. (%)

широке коло питань для вивчення, такий результат є недостатнім.

Друге завдання моніторингу якості науково-дослідних робіт МАН — виявити основні недоліки та типові помилки у написанні науково-дослідницьких робіт філологічного напрямку. Аналіз робіт філологічного напрямку на I і II етапах Конкурсу дає змогу окреслити низку типових помилок, допущених на різних етапах виконання дослідження: від вибору та формулювання теми на початковій стадії до якості оформлення та наукового викладу отриманих результатів на завершальному етапі.

Досвід роботи в системі МАН засвідчує досить низьку позитивну динаміку якості робіт юних науковців насамперед на I і II — селекційних — етапах МАН. Було виокремлено типові помилки у пошуково-дослідницьких розвідках секції «Англійська мова та англomовна література» відділення «Філологія» 2022–2024 рр.

Особливу складність для школярів становлять вибір і формулювання теми дослідження. В результаті аналізу тематики філологічних робіт, поданих на Конкурс на селективних етапах за останні три роки, виявлено некоректність у формулюванні окремих тем. Наприклад, теми «Порівняльна характеристика британського та американського варіантів англійської мови», «Вплив англійської мови на формування молодіжного сленгу» є занадто широкими. Неприйнятним вбачається використання складних розширених конструкцій, як-от: «Ідіоми кольору в англійській мові. Особливості перекладу «кольорових» ідіом українською», «Характерні риси сучасної гіберноанглійської мови. Порівняльний аналіз ірландського та шотландського варіантів англійської мови», «Формування іміджу України після повномасштабного вторгнення Російської Федерації: аналіз лінгвістичного аспекту вербальних стратегій в англomовних ЗМІ». Також іноді тема може не відповідати віковим інтересам і пізнавальним можливостям юного дослідника, наприклад «Лінгвостилістичні особливості мовлення серійних убивць». Отже, визначальними чинниками у формулюванні теми науково-дослідницької роботи є чіткість, прозорість, конкретність, лаконічність, вікова відповідність.

Наступний важливий крок у проведенні дослідження — формулювання мети і завдань. Поширеною помилкою виявилось розбиття

мети на пункти, наприклад: «розглянути специфіку особливостей двох варіантів англійської мови; заглибитись у відмінності між британською та американською англійською, провівши всебічний аналіз їхніх лінгвістичних варіацій», «вивчення молодіжного сленгу як засобу спілкування; виявлення специфіки функціонування сленгу в мовленні сучасних школярів на прикладі учнів ЗЗСО I–III ст.», «визначення місця і ролі в українській мові запозичень англійського походження, які зустрічаються в електронних ЗМІ початку XXI ст., та з'ясування засобів їх адаптації на ґрунті сучасної української літературної мови» тощо. Практика показує, що якщо мета формулюється з декількох пунктів, то завдання дослідження будуть обов'язково у видозміненому вигляді повторювати мету.

Учні також часто припускаються такої спільної помилки, як порушення логіки постановки завдань та їх виконання. Завдання слід ставити в такому порядку, щоб перед читачем розгорталася програма дій науковця. Наведемо приклад формулювання завдань з порушенням логіки:

- систематизувати інформацію про художні засоби...;
- дослідити їх роль в пісенних текстах...;
- виявити художні засоби в текстах пісень

За логікою дослідження доцільним буде спочатку виявити художні засоби в текстах, а потім обґрунтувати роль, яку вони виконують у піснях.

Також досить поширеною помилкою є занадто широкі формулювання завдань, використання загальних фраз на кшталт «дослідити особливості британського та американського варіантів англійської мови» (які саме особливості?, яким чином дослідити?), «дослідити роль художніх засобів у пісенних текстах» (яким чином?).

Наступне зауваження стосується постановки завдань, які належать до сфери техніки виконання роботи: майже кожна лінгвістична праця передбачає збирання, систематизацію й класифікацію дібраного матеріалу. Отже, некоректним є формулювання завдання за допомогою фраз «зібрати, класифікувати матеріал», наприклад: «дослідження корпусу дефініцій концепту ...», «дослідження корпусу промов ...», «провести онлайн-опитування ...», «опрацювати наукові публікації, англomовні джерела» тощо. На нашу думку, також не є вдалим і таке формулювання завдання: «увести в науковий обіг новий фактичний матеріал». Результатом кожної наукової

праці, яка ґрунтується на дослідженні самостійно зібраних мовних фактів, має бути введення в науковий обіг нового фактичного матеріалу. Але такий матеріал буде «введено в науковий обіг» за умови, що робота буде успішно виконана і становитиме інтерес для лінгвістів.

Проведений аналіз рецензій, наданих фахівцями на науково-дослідницькі роботи відділення «Філологія» (секція «Англійська мова та англomовна література»), дав можливість виокремити такі загальні зауваження:

1. Часткова або недостатня відповідність висновків поставленим завданням.

2. Більшість робіт має компілятивний характер, бракує власного дослідницького підходу. Вони здебільшого є рефератами, що ґрунтуються на готових матеріалах.

3. Недостатнє володіння літературознавчими методами, техніками та прийомами аналізу художнього тексту, що призводить до переважного переказу сюжету.

4. Недостатня ознайомленість із сучасними світовими науковими досягненнями у сфері лінгвістики і літературознавства.

5. Недостатня лінгвістична компетентність (в іноземній мові) під час аналізу мовних одиниць та оригінальних текстів англomовної літератури.

6. Надмірний акцент на біографічних аспектах авторів при недостатній увазі до дослідницького аналізу та роботи з текстом.

7. Слабке володіння науковим стилем викладу: роботи мають публіцистичний або описовий характер, бракує наукових підходів, а також коректного формулювання теми дослідження, розділів і підрозділів.

8. Наявність плагіату та некоректне оформлення системи посилань і бібліографії відповідно до сучасних стандартів.

У результаті проведеного моніторингу розроблено рекомендації щодо усунення виявлених недоліків.

Вибір та формулювання теми насамперед залежать від зацікавленості й рівня компетентності керівника. Тема має відповідати пріоритетним напрямкам розвитку науки в межах конкретної секції. Для пошуку актуальних тем та виявлення сучасних трендів у лінгвістичних дослідженнях доречно скористатись міжнародними наукометричними базами Scopus і Web of Science. Так, дослідницькими напрямками, які

можуть домінувати в науковому середовищі у 2025–2026 рр., є штучний інтелект і машинне навчання, сталий розвиток і відновлювані джерела енергії, біотехнології та інженерія, кібербезпека і конфіденційність даних, досягнення в галузі охорони здоров'я та медицини [12]. Зважаючи на популярність міждисциплінарних досліджень, що дедалі зростає, лінгвістичні пошуки у перелічених царинах будуть актуальними й перспективними.

Аналіз конкурсних робіт учнів, особливо на I–II етапах, на яких керівниками здебільшого є вчителі, свідчить про недостатню обізнаність самих педагогів із методологією та методикою лінгвістичних досліджень, а також із сучасним станом і проблематикою мовознавчих наук. З урахуванням зазначеного постає гостра необхідність підвищення рівня дослідницької компетентності вчителів для ефективної роботи з філологічно обдарованими учнями. У межах системи курсової перепідготовки філологів доцільно запровадити спеціалізовані курси, що охоплюватимуть такі теми, як: «Актуальні напрями сучасної лінгвістики (літературознавства)», «Вибір і формулювання теми учнівського дослідження», «Методики інтерпретації художнього тексту», «Стилістичні особливості науково-дослідницької роботи», «Стандарти оформлення науково-дослідницької роботи» тощо.

Важливим чинником у розвитку дослідницьких здібностей учнів є співпраця з викладачами закладів вищої освіти. Підготовка юних філологів буде значно ефективнішою за умов взаємодії трьох освітніх структур:

- загальноосвітньої школи, де основним принципом діяльності є обов'язковість;
- Малої академії наук, яка працює на засадах добровільності та прагне до створення ситуації успіху;
- закладів вищої освіти, що керуються принципом науковості [13].

Вчені підкреслюють конструктивність педагогічного партнерства між освітніми й науковими інституціями. На думку О. Семеног та М. Вовк, «таке партнерство безперечно слугує виконанню певної соціокультурної місії — підвищення якості педагогічної освіти, створення інноваційного діалогічного освітнього середовища для професійного й особистісного зростання педагогів на засадах наставництва, педагогіки дії

і взаємодії, утвердження традицій академічної культури» [13].

Висновки та перспективи подальших розвідок. Проведений нами моніторинг науково-дослідницьких робіт відділення «Філологія» (секція «Англійська мова та англomовна література») засвідчив позитивну динаміку якості учнівських досліджень на III етапі Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів — членів МАН України. Водночас виявлено низку проблем і недоліків на I та II (селекційних) етапах Конкурсу, що потребують термінового вирішення.

Постала нагальна потреба вдосконалити освітні програми з підготовки вчителів англійської мови, зокрема шляхом доповнення їх освітніми компонентами, модулями, темами, присвяченими методиці роботи з філологічно обдарованими учнями та їхньому керівництву науково-дослідницькою діяльністю. Крім того, доцільно запровадити спеціалізовані курси на базі інститутів післядипломної освіти.

Інтегрована педагогічна взаємодія між загальноосвітньою школою, МАН та ЗВО також сприятиме ефективному розвитку філологічно обдарованої учнівської молоді.

Подальші дослідження мають бути спрямовані на вдосконалення координації діяльності різних освітніх структур у межах формальної та неформальної освіти. Особливу увагу слід приділити створенню умов для максимальної реалізації науково-дослідницького потенціалу обдарованої молоді в системі Малої академії наук, а також розвитку дослідницької компетентності майбутніх учителів-філологів.

Список використаних джерел

1. Мацюк В. М. Формування дослідницької компетентності учнів гімназій. *Наукові записки Малої академії наук України*. 2022. № 2 (24). С. 73–81. DOI: <https://doi.org/10.51707/2618-0529-2022-24-09>.
2. Галатюк Т., Галатюк М., Галатюк Ю. Науково-дослідницька діяльність у Малій академії наук як чинник розвитку методологічної культури старшокласників. *Молодь і ринок*. 2024. № 9 (229). С. 95–101. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.312178>.
3. Бабійчук С. М., Ковальова О. А., Кочарян А. Б., Казакова О. І. Впровадження інноваційних практик наукової освіти в Малій академії наук України : метод. рекомендації. Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2022. 61 с. URL: <https://iod.gov.ua/content/docs/documentspdf/200/vprovazhennya-innovacii-nih-praktik-naukovoi-osviti-v-malii-akademii-nauk-ukrai-ni-metodichni-rekomendacii-.pdf> (дата звернення: 10.01.2025).

4. Кочарян А. Б., Ковальова О. А. Організація публікаційної діяльності юних дослідників за допомогою відкритих електронних журнальних систем. *Освіта та розвиток обдарованої особистості*. 2022. № 2 (85). С. 42–50. DOI: [https://doi.org/10.32405/2309-3935-2022-2\(85\)-42-50](https://doi.org/10.32405/2309-3935-2022-2(85)-42-50).
5. Ковальова О., Кузьменко Г., Бабійчук С. Теоретико-прикладні аспекти створення інноваційних освітніх методик у системі Малої академії наук України. *Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи*. 2021. № 1 (26). С. 7–15. DOI: [https://doi.org/10.32405/2413-4139-2020-1\(26\)-7-15](https://doi.org/10.32405/2413-4139-2020-1(26)-7-15).
6. Ковальова О. А. Теоретичні основи визначення інноваційних практик наукової освіти Малої академії наук України. *Інноваційні трансформації в сучасній освіті: виклики, реалії, стратегії* : зб. матеріалів III Всеукр. відкр. наук.-практ. онлайн-форуму, м. Київ, 15–16 черв. 2021 р. Київ, 2021. С. 251–254. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/742074/8/Zbirnyk%20innov%20praktik_Kovaleva.pdf (дата звернення: 14.01.2025).
7. Антонова О. Є. Залучення старшокласників до науково-дослідної діяльності МАН як засіб розвитку їх дослідницьких здібностей. *Інновації в освіті: інтеграція науки і практики* : зб. наук.-метод. праць. Житомир, 2014. С. 56–75. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/12509/1/3.pdf> (дата звернення: 29.01.2024).
8. Бедніна В. Педагогічні особливості підготовки дослідницьких робіт старшокласників для захисту на всеукраїнських та міжнародних конкурсах. *Рідна школа*. 2011. № 12. С. 24–27. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&S21P03=FILA=&S21STR=rsh_2011_12_8 (дата звернення: 29.01.2024).
9. Шаповал О. Г. Організація науково-дослідницької роботи обдарованої молоді як національна стратегія формування нової освітньої парадигми: досвід трансдисциплінарного підходу. *Інноваційні трансформації в сучасній освіті: виклики, реалії, стратегії* : зб. матеріалів III Всеукр. відкр. наук.-практ. онлайн-форуму, Київ, 15–16 черв. 2021 р. Київ, 2021. С. 257–261.
10. Гальона Н., Дудко І. Основи мовознавчої творчості в МАН : навч.-метод. посіб. / відп. за вип.

- О. Лісовий. Київ, 2012. 308 с. URL: <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/24568/Halona%20Dudko%20MAN.pdf?sequence=1> (дата звернення: 24.01.2025).
11. Приходько О. Науково-дослідницька робота учня — члена МАН: моніторинг якості. *Українська мова і література в школі*. 2016. № 2 (125). С. 45–51. URL: <https://er.nau.edu.ua/server/api/core/bitstreams/2e698166-d51f-48d6-82c3-de613557c0d7/content> (дата звернення: 14.01.2025).
 12. Scopus publication: key trends for 2025. URL: <https://spubl.pl/en/blog/scopus-publication-key-trends-for-2025> (дата звернення: 02.02.2025).
 13. Семеног О., Вовк М. Педагогічне партнерство як пріоритет сучасної педагогічної освіти. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*. 2021. № 3 (2). С. 1–7.
DOI: <https://doi.org/10.37472/2707-305X-2021-3-2-11-1>.
- ### References
1. Matsyuk, V. M. (2022). Formuvannia doslidnytskoi kompetentnosti uchniv himnazii [Formation of Research Competence of High School Students]. *Naukovi zapysky Maloi akademii nauk Ukrainy — Scientific Notes of Junior Academy of Sciences of Ukraine*, 2 (24), 73–81.
DOI: <https://doi.org/10.51707/2618-0529-2022-24-09> [in Ukrainian].
 2. Halatiuk, T., Halatiuk, M., & Halatiuk, Yu. (2024). Naukovo-doslidnytska diialnist u Malii akademii nauk yak chynnyk rozvytku metodolohichnoi kultury starshoklasnykiv [Research Activity in the Junior Academy of Sciences as a Factor in the Development of Methodological Culture of High School Students]. *Molod i rynek — Youth and the Market*, 9 (229), 95–101.
DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.312178> [in Ukrainian].
 3. Babiichuk, S. M., Kovalova, O. A., Kocharian, A. B., & Kazakova, O. I. (2022). *Vprovadzhennia innovatsiinykh praktyk naukovoï osvity v Malii akademii nauk Ukrainy [Implementation of Innovative Practices of Scientific Education in the Junior Academy of Sciences of Ukraine]*. Kyiv : Instytut obdarovanoi dytyny NAPN Ukrainy. Retrieved from <https://iod.gov.ua/content/docs/documentspdf/200/vprovadzhennya-innovacii-nih-praktik-naukovoï-osviti-v-malii--akademii--nauk-ukrai-ni--metodichni-rekomendacii-.pdf> [in Ukrainian].
 4. Kocharian, A. B., & Kovalova, O. A. (2022). Orhanizatsiia publikatsiinoi diialnosti yunikh doslidnykiv za dopomohoiu vidkrytykh elektronnykh zhurnalnykh system [Organization of Publication Activities of Young Researchers Using Open Journal Systems]. *Osvita ta rozvytok obdarovanoi osobystosti — Education and Development of Gifted Personality*, 2 (85), 42–50.
DOI: [https://doi.org/10.32405/2309-3935-2022-2\(85\)-42-50](https://doi.org/10.32405/2309-3935-2022-2(85)-42-50) [in Ukrainian].
 5. Kovalova, O., Kuzmenko, H., & Babiichuk, S. (2021). Teoretyko-prykladni aspekty stvorennia innovatsiinykh osvitnikh metodyk u systemi Maloi akademii nauk Ukrainy [Theoretical and Applied Aspects of Creation of Innovative Educational Methods in the System of the Junior Academy of Sciences of Ukraine]. *Pedahohichni innovatsii: idei, realii, perspektyvy — Pedagogical Innovations: Ideas, Realities, Perspectives*, 1 (26), 7–15.
DOI: [https://doi.org/10.32405/2413-4139-2020-1\(26\)-7-15](https://doi.org/10.32405/2413-4139-2020-1(26)-7-15) [in Ukrainian].
 6. Kovalova, O. A. (2021). Teoretychni osnovy vyznachennia innovatsiinykh praktyk naukovoï osvity Maloi akademii nauk Ukrainy [Theoretical Foundations of Defining Innovative Practices of Scientific Education of the Junior Academy of Sciences of Ukraine]. *Innovatsiini transformatsii v suchasniï osviti: vyklyky, realii, stratehii — Innovative Transformations in Modern Education: Challenges, Realities, Strategies* : Proceedings of the 3th All-Ukrainian Open Scientific and Practical Online Forum. (pp. 251–254). Kyiv. Retrieved from https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/742074/8/Zbirnyk%20innov%20praktik_Kovaleva.pdf [in Ukrainian].
 7. Antonova, O. Ye. (2014). Zaluchennia starshoklasnykiv do naukovo-doslidnoi diialnosti MAN yak zasib rozvytku yikh doslidnytskykh zdibnostei [Involvement of High School Students in the Research Activities of the Junior Academy of Sciences as a Means of Developing their Research Abilities]. *Innovatsii v osviti: inteɦratsiia nauky i praktyky — Innovations in Education: Integration of Science and Practice* : Collection of Scientific and Methodological Works. (pp. 56–75). Zhytomyr. Retrieved from <http://eprints.zu.edu.ua/12509/1/3.pdf> [in Ukrainian].
 8. Bednina, V. (2011). Pedahohichni osoblyvosti pidhotovky doslidnytskykh robıt starshoklasnykiv dlia zakhystu na vseukrainskykh ta mizhnarodnykh konkursakh [Pedagogical Peculiarities of Preparing Research Papers of Senior Pupils for Defence at National and International Competitions]. *Ridna shkola — Native School*, 12, 24–27. Retrieved from http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASPmeta&C21COM=S&2_S21P03=FILE&2_S21STR=rsh_2011_12_8 [in Ukrainian].
 9. Shapoval, O. H. (2021). Orhanizatsiia naukovo-doslidnytskoi roboty obdarovanoi molodi yak

- natsionalna stratehiia formuvannia novoi osvithoi paradyhmy: dosvid transdystyplinarnoho pidkhodu [Organisation of Research Work of Gifted Youth as a National Strategy for the Formation of a New Educational Paradigm: Experience of a Transdisciplinary Approach]. *Innovatsiini transformatsii v suchasni osviti: vyklyky, realii, stratehii — Innovative Transformations in Modern Education: Challenges, Realities, Strategies* : Proceedings of the 3th All-Ukrainian Open Scientific and Practical Online Forum. (pp. 257–261). Kyiv. Retrieved from https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/728590/1/Innovatsiini_transformatsii_v_suchasni_osviti.pdf [in Ukrainian].
10. Halona, N., & Dudko, I. (2012). *Osnovy movoznavchoi tvorchosti v MAN [Fundamentals of Linguistic Creativity in the JAS]*. Kyiv. Retrieved from <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/24568/Halona%20Dudko%20MAN.pdf?sequence=1> [in Ukrainian].
11. Prykhodko, O. (2016). Naukovo-doslidnytska robota uchnia — chlena MAN: monitorynh yakosti [Research Work of a Student — Member of the Junior Academy of Sciences: Quality Monitoring]. *Ukrainska mova i literatura v shkoli — Ukrainian language and Literature at School*, 2 (125), 45–51. Retrieved from <https://er.nau.edu.ua/server/api/core/bitstreams/2e698166-d51f-48d6-82c3-de613557c0d7/content> [in Ukrainian].
12. Scopus publication: key trends for 2025. Retrieved from <https://publ.pl/en/blog/scopus-publication-key-trends-for-2025>.
13. Semenoh, O., & Vovk, M. (2021). Pedahohichne partnerstvo yak prioritet suchasnoi pedahohichnoi osvity [Pedagogical Partnership as a Priority of Modern Teacher Education]. *Visnyk Natsionalnoi akademii pedahohichnykh nauk Ukrainy — Bulletin of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine*, 3 (2), 1–7. DOI: <https://doi.org/10.37472/2707-305x-2021-3-2-11-1> [in Ukrainian].

H. V. Piskurska,
O. V. Popova

MONITORING THE QUALITY OF RESEARCH PAPERS IN ENGLISH PHILOLOGY OF JAS STUDENTS

Abstract. The article is devoted to the topical issue of organising research with gifted youth in the system of the Junior Academy of Sciences of Ukraine. It is emphasised that philological research is of great cognitive importance, as students expand their own ideas about various phenomena, learn about themselves and the world around them through language and words. The purpose of the article is to evaluate the quality of the research papers of the participants of the All-Ukrainian competition-defence of the Junior Academy of Sciences of Ukraine in 2022–2024 in the section “English Language and Literature”. In the course of the monitoring three tasks have been completed: to analyse current trends in the choice of student research topics, to identify the main shortcomings and typical mistakes in writing research papers submitted at the first and second stages of the competition, and to provide recommendations for improving the quality of the papers. It was found that the most popular research topics among the participants of the third stage of the competition are discourse studies, semantics and translation studies, while topics related to gender linguistics, literary studies and phraseology remained insufficiently studied. It was found that the formulation of the topic, purpose and objectives caused the greatest difficulties for students. The most common mistakes are related to the overly broad formulation of the topic or goal, the division of the goal into sub-items, and the violation of the tasks logic. The practical component of the article is recommendations on how to eliminate shortcomings of student research papers. The article provides resources for finding relevant topics and identifying current trends in linguistic research, suggests language constructions for formulating the goal, describes the main types of tasks and the rules for setting them. The authors emphasise the interaction between a school, the Junior Academy of Sciences of Ukraine and a higher educational institution as a prerequisite for stimulating the development of gifted student’s research skills and ensuring a high level of their research.

Keywords: Junior Academy of Sciences; research paper; topic; goal; task.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ

Піскурська Ганна Вікторівна — канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри мовної підготовки, ДВНЗ «Донецький національний технічний університет», м. Дрогобич, Україна, ganna.piskurska@donntu.edu.ua; ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0003-0957-8987>

Попова Оксана Володимирівна — канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри мовної підготовки, ДВНЗ «Донецький національний технічний університет», м. Дрогобич, Україна, oksana.popova@donntu.edu.ua; ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0001-9030-542X>

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

Piskurska H. V. — PhD in Pedagogy, Associate Professor, Associate Professor of Language Training Department, Donetsk National Technical University, Drohobych, Ukraine, ganna.piskurska@donntu.edu.ua; ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0003-0957-8987>

Popova O. V. — PhD in Pedagogy, Associate Professor, Associate Professor of Language Training Department, Donetsk National Technical University, Drohobych, Ukraine, oksana.popova@donntu.edu.ua; ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0001-9030-542X>

Стаття надійшла до редакції / Received 11.02.2025